

Mijn basisschoolkind

De opbrengst van dit boek gaat naar Artsen zonder Grenzen.

Colofon

© 2020 SAAM Uitgeverij, Hillegom

Auteur

Theo van Remundt

www.ikhelppijnkind.nl

Uitgever

SAAM Uitgeverij, Hillegom

www.saamuitgeverij.nl

info@saamuitgeverij.nl

ISBN: 978949226101564

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, namelijk elektronisch, mechanisch, door fotokopie, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Mijn basisschoolkind

Opvoedingshulp voor ouders en anderen

Theo van Remundt

Inhoud

De werkelijkheid is mooier dan je je kunt voorstellen	7
Accepteer jouw kind zoals het is	8
Opvoedingsdoelen	9
Pijlers voor een succesvolle opvoeding	13
De beste school	18
Naar school	25
Opvoedingshulp voor ouders en anderen	
Agressie	32
Altijd eerlijk	39
Angsten bij kinderen	41
Intermezzo - geniet en profiteer van het thuisvoordeel	49
Belonen, niet straffen	50
Praten met je kind is elkaar leren kennen	55
Delen is vermenigvuldigen	58
Intermezzo - hondentraining	61
Eten en drinken	62
Faalangst	68
Feest	72
Verkeerd bezig	76
Geduld	80
Gelegenheid maakt	82
Geluk een handje helpen	88
Maatwerk voor iedereen	94
Intermezzo - lachen is gezond en spaart energie	97

Leerproblemen	98
Lessen	101
Ken je kind	104
Opvoeding en onderwijs	107
Muziek	110
Opvoeden is zelf veranderen	112
De omgeving stuurt	117
Pavlov en skinner	120
Pesten	123
Intermezzo - herhalen	129
Samenwerken	130
Goede grond	133
Seksualiteit	136
Seksueel misbruik	142
Intermezzo - slapen	150
Elkaar versterken	151
Verslaving	154
Zelfvertrouwen	156
Intermezzo - wereldburger, zorg voor de wereld	160
Ziekte, verlies en dood	161
Bronnen	165
Dankwoord	167
Artsen zonder grenzen	169
De auteur	171

De werkelijkheid is mooier dan je je kunt voorstellen

Dit boek gaat over jouw basisschoolkind. Je zult je kind nooit helemaal begrijpen, toch ben jij waarschijnlijk de belangrijkste persoon in zijn leven. Voor wie en wat hij/zij later zal zijn, voor de volwassene die hij bezig is te worden, wordt nu met jouw onmisbare hulp de basis gelegd. Na de zeer belangrijke baby- en peutersperiode is dit de periode waarin het fundament wordt gelegd voor wie jouw kind later zal zijn.

In dit boek probeer ik ingewikkelde onderwerpen zo ongecompliceerd en eenvoudig mogelijk aan de orde te stellen. Ouders die weten waarom ze iets wel of niet doen kunnen hun kind beter helpen. Als je beter weet waarom je op een bepaalde manier handelt, ben je beter in staat om je kind te helpen. Je kan bij het groter worden van je kind steeds beter uitleggen waarom je handelt zoals je handelt. De band die jij met je kind opbouwt wordt hechter, jullie worden een beter team. Belangrijk is dat jij met de inzichten die je verwerft aan de slag gaat.

Dit boek wil jou helpen om een kenner van je kind te worden. Met dit boek kan jij jezelf onmisbare inzichten geven, je krijgt een beter zicht op de effecten van jouw opvoedkundig handelen.

Ik wens je toe dat je mag genieten van het wonder dat je kind is. Een wonder zo groot dat je het niet kan bevatten.

Jouw kind wens ik een fantastische basisschooltijd in de hoop dat hij/zij mag uitgroeien tot een prachtig volwassen mens.

Theo van Remundt

Accepteer jouw kind zoals het is

mooi als je mag zijn wie je bent

Als ouder hoop je dat jouw kind wordt zoals jij maar dan beter. Jij bent zijn belangrijkste voorbeeld. Jij bent heel belangrijk voor wie en wat jouw kind is en hoe en wat hij kan worden. Ook de cultuur waarvan jullie deel uitmaken is enorm bepalend voor wie en wat jouw kind kan zijn en worden.

Als je wil dat je kind anders wordt dan jij, moet je niet bang zijn om zelf te veranderen. De opvoeding van jouw kind begint bij jou.

Als je wil blijven wie je bent, zal je moeten veranderen. Zeker als het om opvoeden gaat, is stilstaan achteruitgang. Als je jezelf wil blijven, zal je mee moeten groeien met je kind. Jouw inzichten zal je moeten verdiepen en vergroten. Dit boek kan daarbij een hulp zijn.

“We moeten zelf de verandering zijn die we willen zien.

- MAHATMA GHANDI

Opvoedingsdoelen

prestatie, conformiteit, autonoom en hedonistisch en sociaal gevoel

Een kind opvoeden is op de eerste plaats werken aan jezelf. Werken aan jezelf is ontwikkelingen doormaken en veranderen. Omdat jij en jouw kind veranderen en ook jullie omgeving en de hele wereld verandert, zullen de doelen die je stelt ook veranderen en worden bijgesteld.

Als ouders stel je doelen. Jouw kind heeft eigen doelen, maar ook de omgeving stelt haar doelen. De omgeving is sterk meebepalend voor de keuzes die ouders maken. Om deze reden kijken we ook naar de omgeving. Over jouw keuzes praten we in dit boek. Je zal zien dat jouw kind je helpt bij het maken van keuzes.

Het is belangrijk om opvoedingsdoelen te hebben en reële keuzes te maken. Doelen voor de verre toekomst zijn mooi, praktisch is het om dichtbijgelegen doelen na te streven. Je mag je kind niet overvragen, maar zeker ook niet ondervragen. Als je kiest voor een open, steunende en stimulerende houding bereik je meer.

Wat de literatuur ons vertelt

Opvoedingsdoelen worden in de literatuur gevat in vier centrale begrippen: prestatie, conformiteit, autonoom en hedonistisch en sociaal gevoel.

- » Een prestatie is een bijzondere verrichting. Prestaties verrichten betreft het bereiken van bij voorkeur bovengemiddelde doelen.
- » Conformiteit betreft het net zo worden als de mensen in je omgeving. Conformiteit gaat over je aanpassen en het overnemen van waarden en normen.
- » Autonoom - hedonistisch^[1] gaat over het nu genieten en over zelfbeschikking, over opkomen voor jezelf en zelfvertrouwen. Het nu zelfstandig en eigenzinnig streven naar eigen geluk.
- » Sociaal gevoel gaat over het jezelf inleven in anderen, over verdraagzaamheid en behulpzaamheid. Het samen met anderen werken aan een mooiere liefdevollere wereld.

---

1 Hedonisme (afgeleid van het Griekse *hédènè* = genot, lust.) is de leer dat genot het hoogste goed is, dat de mens dient te streven naar bevrediging van zinnelijke verlangens.

Ouders willen dat hun kind zich in de maatschappij kan redden, een gelukkig mens is en blijft. In de jaren vijftig van de twintigste eeuw werd aanpassingsvermogen (conformiteit) veruit het belangrijkste gevonden. Onderzoekers laten zien dat ouders van tegenwoordig conformiteit minder belangrijk vinden. Huidig onderzoek en onderzoek uit de jaren vijftig is niet altijd eenvoudig met elkaar te vergelijken omdat verschillende onderzoeksmethoden werden gebruikt.

Sinds 1980 kennen we de SOCON-Enquêtes.^[2] De uitslagen van deze enquêtes zijn voor ons interessant. Ze laten zien dat conformiteit, ook wel familiale burgerlijkheid genoemd, voorbij gestreefd is door de hedonistische autonome oriëntatie. De individuele zelfverwerkelijking is de centrale culturele waarde van de Nederlandse samenleving geworden. De ouders van vandaag zijn om verschillende redenen niet de ouders van gisteren. Ze hebben minder kinderen, andere kinderen en leven in een andere snel veranderende maatschappij.

Welke opvoedingsdoelen vinden we tegenwoordig belangrijk?

Wat velen van ons belangrijk vinden, zien we terug in wetgeving. Hierna volgen de vier opvoedingsdoelen zoals deze in de Wet op Kinderopvang^[3] worden genoemd.

- » emotionele veiligheid
- » persoonlijke competenties
- » sociale competenties
- » waarden en normen

Je vraagt je waarschijnlijk af waarom kom je in een boek over het basisschoolkind met de Wet op de Kinderopvang. Het antwoord is simpel. De doelen die hier worden gesteld zijn de doelen die de overheid steeds opnieuw stelt als het gaat om vormen van ontwikkeling en onderwijs.

Doelen hangen niet in de lucht, ze hebben allerlei functies. We weten dat werken om reële doelen te bereiken gelukkiger en succesvoller maakt. Een

---

2 SOCON – Sociaal-Culturele Ontwikkelingen in Nederland. Iedere vijf jaar wordt door de Radboud Universiteit Nijmegen een nationale enquête gehouden, die een afspiegeling vormt van de Nederlandse bevolking van 18 tot 70 jaar. Door middel van een uitgebreide mondeling ondervraging worden de waardeoriëntaties van de bevolking in kaart gebracht.

3 Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, (9 juli 2004).

gelukkig en succesvol basisschoolkind is precies wat we willen. Iets waaraan je met behulp van dit boek kan werken.

Help je kind om reële doelen te stellen. Als je kind later een bepaald beroep wil uitoefenen, heeft hij meer kans dat succesvol en gelukkig te doen als hij nu de nodige tussenstapjes succesvol maakt. Dat maakt hem nu en later een gelukkiger mens.

Opvoedingsdoelen stellen is zoeken naar een basis

De keuzes voor opvoedingsdoelen kunnen enorm verschillen. Zo hebben Jessica en Mihai om een groot aantal redenen 'goed leren eten' als een belangrijk opvoedingsdoel gekozen. Wat ze willen is echt heel veel. Hun kinderen moeten weten wat ze eten. Hoe het gegroeid en geproduceerd is, onder welke omstandigheden: in een kas, buiten in de tuin of in een wei. Of vers voedsel wordt gegeven, direct uit de tuin, of gedroogd, ingeblikt of ingevroren. Naast kennis over de groei van voedsel, onverschillig of het nu om planten of dieren gaat, vinden ze kennis over bereidingswijzen en manieren van eten erg belangrijk.

Eten is voor Jessica en Mihai meer dan het voeden van het lichaam. Het is ook het voeden van de geest. Kortom, volgens hen is eten de basis van alles. Wat Jessica en Mihai doen, doen we op de een of andere manier allemaal. We vragen ons af wat echt belangrijk is. Het liefst komen we tot de kern, tot waar het echt om gaat. Wat heeft mijn kind echt nodig? Waarvan groeit hij of zij lichamelijk en geestelijk het beste?

Kerndoelen Primair Onderwijs

Wereldwijd wordt nagedacht over wat een kind echt moet leren. Wetgevers leggen een en ander vast in wetten, onze overheid stelt de *Kerndoelen Primair Onderwijs* vast. Een school kan hiernaast ook eigen doelen stellen en bepaalde kerndoelen uitvergrooten door er meer dan gemiddeld aandacht aan te besteden.

Een school heeft drie belangrijke functies: De school

- 1) draagt bij aan de persoonlijke ontwikkeling van kinderen;
- 2) zorgt voor overdracht van maatschappelijke en culturele verworvenheden;
- 3) rust kinderen toe voor participatie in de samenleving.

Het aantal kerndoelen kan verschillen. Anno 2018 zijn het er 58. De kerndoelen zijn volgens onze onderwijsminister precies waar het moet en ruim waar het kan. Precies voor Nederlands, rekenen en wiskunde.

Hoe bereik je doelen?

Het is goed om een helder beeld te hebben van waar je met de opvoeding van je kind naar toe wil. Het is nog niet zo eenvoudig om helder voor ogen krijgen, wat je wil en wat goed is voor jouw kind is.

Wat ouders met, van en voor hun kinderen willen, verandert en is situatie- en cultuurgebonden. Wat ouders willen wordt sterk bepaald door wat de omgeving vraagt. Ook de persoonlijke situatie en ervaringen spelen bij het stellen van doelen een belangrijke rol. Met het ouder worden van jouw kind groeit zijn eigen inbreng. De kans dat je doelen bereikt wordt aanzienlijk vergroot als het lukt om reële doelen te stellen.

Als ouder ben je blij als je kind gelukkig, gezond en tevreden is. Het is van alle tijden dat opvoeders graag willen dat hun kinderen leren luisteren. Luisteren wil in onze tijd niet zeggen dat een kind blindelings moet volgen. Veel ouders willen dat hun kind zelf nadenkt en een eigen plaats bepaalt. Je wil dat jouw kind je volgt, niet omdat je dwangmiddelen gebruikt, maar omdat je hem in gesprek en met liefde helpt om de juiste keuzes te maken.

Zoek versterking

Eerder in dit hoofdstuk hadden we het over Jessica en Mihai die hun kinderen goed willen leren eten. Jessica en Mihai hebben een probleem: hun kinderen houden niet van fruit. Ze eten wel fruit maar het gaat niet van harte. Jessica en Mihai hebben een belangrijke troef. Wat zij zelf doen is een belangrijk voorbeeld voor hun kinderen. Als ze zelf met smaak fruit eten is de kans groot dat hun kinderen volgen.

Helaas lukt het ouders niet altijd om zelf het belangrijkste voorbeeld te zijn. Altijd heb je hulp nodig, gewoon omdat je het niet alleen kan. Gelukkig zijn er heel veel voorbeelden in jullie omgeving te vinden. Jij kan je kind helpen door hier gebruik van te maken.

“Om een kind op te voeden, heb je een heel dorp nodig